

✉ LEVÉL—

VÁLTÁS ✉

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

Dr. Békesi László

miniszter úr részére

Tisztelt Miniszter Úr!

Az alábbiakban összefoglaljuk a Művészeti Szakszervezetek Szövetségébe tömörült érdekvédelmi szervezetek (Artistaművészek Szakszervezete, Filmművészek és Filmalkalmazottak Szakszervezete, Írók Szakszervezete, Képzőművészek, Iparművészek és Művészeti Dolgozók Szakszervezete, Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete, Színházi Dolgozók Szakszervezete) a magánszemélyek jövedelemadójáról szóló 1991. évi XV. törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslattal kapcsolatos közös és egyeztetett észrevételeit és javaslatait.

Általánosságban megállapítható, hogy a törvényjavaslat — néhány pont kivételével — nem tükrözi a kormányprogramban megfogalmazottakat, így az előterjesztés nem módosítja az 1994. évben bevezetett, az önálló szellemi tevékenységet ellehetetlenítő intézkedéseket és nem adja meg a lehetőségét, a művészek számára is egyértelműen alkalmazhatóbb és egyszerűbb adózási mód, az átalányadózásnak.

Javaslataink — az egyre nehezebb feltételek között is — nem különleges kedvezmények, privilégiumok kivívását, hanem a szerzői, művészi alkotómunka sajátosságainak leginkább megfelelő, ezen belül is a különböző típusú jövedelemszerző tevékenységekhez igazodó, választási lehetőségeket, a tényleges költségek elszámolási lehetőségeit és a lehető legkevesebb, a művészi tevékenységhez nem illeszthető adminisztratív, könyvelési feladattal járó kiszámítható és áttekinthető adózási feltételek kialakítását célozzák.

„Az pedig végleg nem elfogadható, hogy abban az esetben, ha a művész jobb megoldás híján vállalja az egyéni vállalkozó státuszát, úgy költségeit maradéktalanul elszámolhatja, viszont ha ennek a formális aktusnak nem tesz eleget ... a szabályok nem veszik figyelembe költségeit.”

Konkrét javaslatok

1. A Tv. 48.§ (2) bekezdése utolsó mondata elhagyását javasoljuk.

Így a bekezdés szövege a következő: „Az (1) bekezdés szerinti adóelőleg számítás során a költségtérítés címen kifizetett összegből a 30. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti mértékig igazoltan elismert összeget, továbbá egyébként a magánszemély nyilatkozata alapján költségként elszámolni kívánt összeget nem kell figyelembe venni.”

Indoklás:

Tekintettel arra, hogy az önálló tevékenységet nem vállalkozóként folytató művész az egyéni vállalkozóhoz hasonlóan a Tv. 2. mellékletében meghatározott nyilvántartásra kötelezett, továbbá azért, mert az egyes kifizetések és a hozzájuk kapcsolódó költségek általában nincsenek közvetlen összefüggésben (pl. egy zenekar koncertjét megelőző költségek meg sem közelítik a közreműködők tiszteletdíját), ezért indokolatlan és diszkriminatív az önálló tevékenységet folytató művészek hátrányos megkülönböztetése.

2. A Tv. 1. számú mellékletének B/I./2., 3., valamint a B/II./ 1. a), b), 3., 5., 7., továbbá a B/III./1. pontjában megfogalmazott szabályok kiterjednek az önálló (12.§ (1)) szellemi tevékenységet folytató magánszemélyekre (3. § 30. pont és ezen belül a 30.1. – 30. 6. alpont).

Indoklás:

Semmi sem indokolja az önálló szellemi tevékenység hátrányos megkülönböztetését a fenti pontokban. A költségelszámolások ellenőrzéséhez a jogszabály előírja a szükséges bizonylati háttérrel, ezért ez aligha lehet magyarázat erre a megkülönböztetésre.

Az pedig végleg nem elfogadható, hogy abban az esetben, ha a művész jobb megoldás híján vállalja az egyéni vállalkozó státuszát, úgy költségeit maradéktalanul elszámolhatja, viszont

ha ennek a formális aktusnak nem tesz eleget és abban a helyzetben marad, ami a valóság, ami nem vállalkozás, hanem alkotó művészeti tevékenység, akkor a szabályok nem veszik figyelembe költségeit.

3. A Tv. 1. számú mellékletének B/IV./ 15. pontját az alábbiak szerint javasoljuk módosítani.

„15. Igazolt kiadás

a) az előadóművész tevékenységével összefüggő fodrász, smink és színpadi ruházat költsége, a szakmai fejlődést és szintentartást szolgáló költségek;

b) az önálló tevékenységhez szükséges könyvek, folyóiratok, hang- és képsugárzók, rögzítők és hordozók költségei.”

Indoklás:

Tekintettel arra, hogy a fejezet címe (Jellemzően előforduló költségek) sem egy teljes körű, taxatív felsorolás, ezért szükséges pontosabban megfogalmazni az előadóművészi tevékenység legjellemzőbb költségeit, természetesen követve a fejezet címét, csak a jellemzőbb, a tevékenység sajátosságai miatt megjelenő kiadásokra. Ilyen például a már megfogalmazottak mellett a szakmához szorosan kapcsolódó költségek (énekművész esetében a pálya egészét végig kísérő hangképzés költsége), vagy a szakmai fejlődéshez nélkülözhetetlen látogatása a különböző rendezvényeknek.

A korábbi szabályozás figyelmen kívül hagyta, hogy a technika fejlődésével — ami egyébként a költségek növekedésével is jár — a hanglemmez ma már a legkevesebbet használt hanghordozó, ezeknek a köre szélesebb és emellett használatuk aligha nélkülözheti a rögzítőket és sugárzókat.

A jelenlegi szabályozás teljesen indokolatlanul szűkíti az éves bevétel 0,5 % -ában az elszámolható költségek mértékét. Ez teljesen téves megközelítés, hiszen a szakmai fejlődést elősegítő, vagy a színpadi megjelenés-

sel összefüggő, az irodalmi, képzőművészeti, filmalkotások létrehozásához szükséges költségek megelőzik a jövedelemszerzést, mert az elképzelhetetlen például, hogy egy művész ne vegye meg a hanganyagát és a kottáját annak a műnek, amit előad, vagy ne írja meg a kéziratát, ne fesse meg a festményét, az viszont annál gyakoribb, hogy az előadás elmarad, az elkészült mű kiadása, a kiállítás megrendezése meghiúsul.

4. Javasoljuk, hogy az előterjesztés 4. sz. melléklete, amely a Tv. 6. számú mellékleteként egészíti ki a Tv-t, az alábbiak szerint módosuljon:

4.1. „Az átalányadózás választására az a — nem a társasági adó hatálya alá tartozó — egyéni vállalkozói igazolvánnyal rendelkező, valamint a Tv. 3. § 30. pontja és a 30. 1.–30. 6. alpontja alá tartozó, nem egyéni vállalkozóként önálló szellemi tevékenységet folytató magánszemély (a 6. mellékletre vonatkozóan a továbbiakban: egyéni vállalkozó) jogosult, aki a következő feltételeknek megfelel.”

4.2. A javaslat 1.2 és 1.3. alpontját elhagyni javasoljuk.

Indoklás

Az átalányadózás bevezetése üdvözlendő tény, mert pontosan az olyan típusú tevékenységek esetében teremt kedvezőbb helyzetet, úgy az adózás feltételeit, mind technikáját illetően, ahol a bevételek viszonylag alacsonyak. Ez az adózási mód megfelelne a szerzők, művészek régi és indokolt kívánságának, mely szerint energiájukat, tehetségüket ne kösse le az adózással kapcsolatos, számukra idegen tevékenység. Az átalányadózás a tevékenységekhez a leginkább idomulni látszó adózási technika, amely nemcsak az adóalanyok, hanem az adóhatóság munkáját is megkönnyítené. Az elhagyni javasolt pontok az önálló tevékenységet folytató szerzők, művészek kizárását kívánják kiküszöbölni.

5. Javasoljuk, hogy a Tv. 9. § (2) bekezdése egy új d) ponttal egészüljön ki:

d) a legalább 40 előadóművészt határozatlan idejű munkaviszonyban foglalkoztató önálló jogi személyiségű művészeti együttesek bevételéből kifizetett napidíj esetében az a) pontban meghatározott részt

Indoklás

A javaslat összesen két hivatásos szimfonikus zenekar tarthatatlan helyzetének megoldását célozza. A korábban a Magyar Posta, illetve a MÁV keretei között működő hivatásos együttesek a fenntartót kivéve, a többi szimfonikus zenekarral azonos körülmények között tevékenykedtek, úgy a munkajogi, mind a külföldi vendégszerelésekkel kapcsolatos feltételeket illetően. Ez a gyakorlat a mai napig változatlan, és a zenekarok között csak a fenntartó és az ő jogi státuszából eredő következmények teremtenek különbséget.

Mivel a tevékenység, valamint a devizaellátmány funkciója és forrása (a külföldi partner, aki nem tudja figyelembe venni a napidíjra vonatkozó megállapodásban a magyar zenekarok tagjai adózási feltételeinek ilyen különbségét) teljesen azonos, ezért nem tartjuk indokoltnak a devizaellátmány adóztatásában a különbségtételt.

A javaslatban a minimum létszám, a határozatlan idejű foglalkoztatás és a tevékenységi kör meghatározásával csak ennek az elhanyagolható létszámú körnek kerestünk megoldást.

Kérjük, hogy javaslatainkat mérlegelni és lehetőség szerint támogatni szíveskedjék.

Tisztelettel

Pető Kálmán

Művészeti Szakszervezetek
Szövetsége elnöke

Gyimesi László

Magyar Zeneművészek és
Táncművészek Szakszervezete
főtitkára

A Pénzügyminisztérium Jövedelemadóok főosztályának levele a MÁV Szimfonikusok Zenekari Alapítványához, Kovács Géza igazgató részére.

Tisztelt Igazgató Úr!

Illetékességből hozzám érkezett Dr. Békesi László miniszter úrnak írt levele, amelyben kéri, hogy a személyi jövedelemadó törvény következő módosításában a Tv. 9. § (2/a) pontjának rendelkezései vonatkozzanak az Önök alapítványára is.

A személyi jövedelemadó törvény 1995. évi módosítása nem érintette a hivatkozott paragrafust, így módosító indítványok sem kerülhettek napirendre a devizaellátmányt érintően. Egyébként az érvényes szabályozás számos kompromisszum végeredménye, és mint ilyen, kifogásolható következzelenségekkel terhes, ezért az egységesítése feltétlenül indokolt.

Tájékoztatom, hogy a középtávú kormányprogram kidolgozásával és az államháztartási reform munkálataival összhangban az adózást érintő kérdések vizsgálata is megkezdődött. Ennek keretében szándékunkban áll a külföldön végzett tevékenységből származó jövedelmek egységes adóztatásának kidolgozása is.

Bízom abban, hogy minden érintettre vonatkozóan azonos elbánást eredményező méltányos megoldás születik.

Budapest, 1995. január 24.

Tisztelettel:

Surányi Imréné
főosztályvezető

